

КРИМІНАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА КРИМІНАЛІСТИКА; СУДОВА ЕКСПЕРТИЗА; ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

УДК 343.13+378.147

DOI 36919/3041-1149(Print).2.2024.58-64

І. В. Басиста,*доктор юридичних наук, професор,**професор кафедри**кримінального процесу та криміналістики,**Львівський державний університет внутрішніх справ**email: basysta-i@ukr.net***ORCID ID 0000-0001-9707-7386;****Б. В. Щур,***доктор юридичних наук, професор,**член-кореспондент Національної академії**правових наук України,**завідувач кафедри кримінального права та процесу,**Львівський торговельно-економічний університет**email: bogdanshchur1965@ukr.net***ORCID ID 0000-0003-2139-2317****ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ П. 10 Ч. 1 СТ. 284 КПК УКРАЇНИ
У СИТУАЦІЇ, КОЛИ НЕОБХІДНО ВИРІШИТИ ПИТАННЯ
ПРО ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ
ЗА ОБВИНУВАЧЕННЯМ ОСОБИ У ВЧИНЕННІ КРИМІНАЛЬНОГО
ПРАВОПОРУШЕННЯ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ
ЗА ЯКЕ ПЕРЕДБАЧЕНА Ч. 2 СТ. 307 КК УКРАЇНИ**

Ця наукова розвідка присвячена проблематиці наукового тлумачення норм, викладених у статті 307 КК України, а також пункті 10 частини 1 статті 284 КПК України (законодавець чітко визначив, що вказана підстава для закриття кримінального провадження не застосовується у разі вчинення злочинів, які за ступенем тяжкості належать до тяжких або особливо тяжких і посягають на такі цінності, як життя або здоров'я особи). Із цією метою насамперед потрібно з'ясувати, чи дійсно незаконне придбання, зберігання з метою збуту, а також незаконний збут наркотичних засобів (стаття 307 КК України) є кримінальним правопорушенням, зокрема проти здоров'я особи, тобто чи є здоров'я особи об'єктом цього кримінального посягання.

Аргументовано такий авторський висновок, що вчинення злочину, передбаченого частиною 2 статті 307 КК України, не дозволяє застосувати для закриття кримінального провадження, розпочатого за його фактом (коли повідомлялося й про підозру), ту підставу, яка передбачена пунктом 10 частини 1 статті 284 КПК України, оскільки варто свідчити й про вчинення тяжкого злочину проти здоров'я осіб.

Ключові слова: *життя та здоров'я особи, тяжкий злочин, особливо тяжкий злочин, тяжкий злочин проти здоров'я осіб.*

Постановка проблеми та її актуальність. *Зі звернення судді відомо, що на розгляді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду перебуває кримінальне провадження (справа № 755/6538/19) щодо ОСОБИ 1 та ОСОБИ 2 за обвинуваченням у вчиненні кримінального правопорушення, відповідальність за яке передбачена ч. 2 ст. 307 КК України.*

За ухвалою районного суду, залишеною без змін ухвалою суду апеляційної інстанції, це кримінальне провадження закрито на підставі п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України у зв'язку з тим, що після повідомлення особам про підозру закінчився строк досудового розслідування, визначений ст. 219 КПК України.

Касаційну скаргу в цьому провадженні подав прокурор, зокрема з підстав того, що суд не мав права закрити кримінальне провадження з цієї підстави, оскільки тяжкі та особливо тяжкі злочини, об'єктом яких, крім інших, є життя та здоров'я особи, містяться також і в розділі XIII КК України (серед чого і ст. 307). За змістом обвинувачення, ОСОБІ 1 та ОСОБІ 2 інкриміновано вчинення злочину, відповідальність за який передбачена ч. 2 ст. 307 КК України, а саме незаконне придбання, зберігання з метою збуту та незаконний збут особливо небезпечного наркотичного засобу за попередньою змовою групою осіб, а також ці діяння вчинені повторно.

Об'єднана палата Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду у висновку щодо застосування положень п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України вже вирішила, що «викладене у п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК поняття «злочину проти життя та здоров'я особи» охоплює не тільки злочини, передбачені в розділі II Особливої частини КК, а також включає й інші склади злочинів, у яких додатковим об'єктом посягання є життя та здоров'я особи. При вирішенні питання про закриття кримінального провадження на підставі п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК необхідно виходити з інкримінованих фактичних обставин вчиненого кримінального правопорушення та враховувати, з огляду на положення ст. 12 КК, тяжкість відповідного злочину, об'єктом посягання (основним або додатковим) якого є життя та здоров'я особи. Якщо з огляду на приписи ст. 12 КК та санкцію відповідної кримінально-правової норми злочин із додатковим об'єктом посягання у виді життя та здоров'я особи є тяжким чи особливо тяжким, то він для застосування положень п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК охоплюється поняттям «тяжкого чи особливо тяжкого злочину проти життя та здоров'я особи» (постанова від 13 лютого 2023 року у справі № 932/8842/20).

Отже, суду касаційної інстанції в цьому провадженні необхідно здійснити правильне тлумачення норм, викладених у ст. 307 КК України, а також п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України [6].

Авторські аргументи щодо власної наукової позиції вже наводилися у відповідному науковому висновку від 25 листопада 2023 року [11].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Об'єкт злочину як загальне поняття та об'єкти посягання окремих злочинів досліджували такі вчені, як М. І. Бажанов, А. А. Вознюк, В. К. Гришук, М. Й. Коржанський, С. В. Мокляк, А. В. Савченко, П. Л. Фріс, В. Я. Тацій та інші.

Мета статті полягає у формулюванні відповідей на два основні запитання щодо того, чи незаконне придбання, зберігання з метою збуту, а також незаконний збут наркотичних засобів є кримінальним правопорушенням проти здоров'я особи та чи дійсно поняття «злочин проти життя та здоров'я особи», вжите в нормі п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України, охоплює і статтю 307 КК України [6].

Виклад основного матеріалу дослідження. Незважаючи на те, що судова практика, як і наукові переконання з цієї дилеми є строкатими, ба більше того, як їх єдність, так і всеохопленість наявних складових проблеми у них відсутні, все ж спробуємо сформулювати відповіді на узагальнене питання щодо того, чи дійсно поняття «злочин проти життя та здоров'я особи», вжите у пункті 10 частини 1 статті 284 КПК України, охоплює злочини проти здоров'я населення, передбачені в розділі XIII КК України (зокрема, у статті 307 КК України). Авторські аргументи спробуємо викладати за двома блоками запропонованих питань, а саме:

ПИТАННЯ 1. *Чи дійсно незаконне придбання, зберігання з метою збуту, а також незаконний збут наркотичних засобів (ст. 307 КК України) є кримінальним правопорушенням: а) проти здоров'я населення; б) проти здоров'я особи? [6].*

Розпочинаючи розгляд запропонованого питання, варто наголосити, що до учасників НКР при Верховному Суді 30 травня 2022 року вже скеровувалося схоже (але неаналогічне) за своєю сутністю звернення у справі № 932/8842/20 із реєстраційним вхідним номером Верховного Суду 160/0/26-22. Касаційні скарги в цьому провадженні подавали прокурор та потерпілі. Сутність одного із доводів у скаргах полягала в тому, що суд не мав права закрити кримінальне провадження з підстави, викладеної у п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України, оскільки одне із кримінальних правопорушень, а саме за ч. 2 ст. 189 КК України, скаргники вважали тяжким злочином проти життя та здоров'я особи. За змістом обвинувального акта, ОСОБІ 1

було повідомлено про підозру за ч. 2 ст. 189 КК України у вимаганні передачі права на майно, вчиненому за попередньою змовою групою осіб з погрозою вбивства чи заподіяння тяжких тілесних ушкоджень. Відповідно, суду касаційної інстанції в цьому провадженні необхідно було з'ясувати дійсний зміст застосованого в п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України поняття «злочин проти життя та здоров'я особи» і визначитися із застосуванням цієї підстави для прийняття процесуального рішення про закриття кримінального провадження за ситуації, якщо інкриміноване особі кримінальне правопорушення відразу посягає на два об'єкти [5]. Якими були ці об'єкти, чи це були безпосередні об'єкти, які співвідносяться, як основний та додатковий? Йшлося про вимагання, вчинене з погрозою вбивства чи заподіяння тяжких тілесних ушкоджень (ч. 2 ст. 189 КК України). Трьома (а не двома, як значилося у зверненні судді) об'єктами виступали відносини власності та життя і здоров'я людини. Але за родовим об'єктом це кримінальне правопорушення віднесене до розділу VI «Кримінальні правопорушення проти власності» Особливої частини КК України, а відповідно, життя і здоров'я людини «роз'єднуються в об'єктах». Водночас жодне не є основним безпосереднім об'єктом посягання, хоча здоров'я, як підкреслює А. А. Вознюк, є додатковим безпосереднім об'єктом посягання (це об'єкт злочину, якому щоразу посягання на основний безпосередній об'єкт злочину обов'язково спричиняється шкода і який через це перебуває під кримінально-правовою охороною паралельно з основним безпосереднім об'єктом (П. Л. Фріс) [3, с. 21–25], а факультативним (необов'язковим) різновидом додаткового безпосереднього об'єкта – життя. Погроза вчинити вбивство, висловлена під час вимагання, повністю охоплюється диспозицією ч. 2 ст. 189 КК України і додаткової кваліфікації за статтею 129 КК України не потребує. У процесі кваліфікації вимагання варто враховувати, що основним безпосереднім об'єктом цього злочину є врегульовані законом суспільні відносини власності, передусім відносини щодо володіння, користування та розпорядження майном (право власності [4]). Додаткові необхідні безпосередні об'єкти злочину: здоров'я, психічна чи фізична недоторканність людини, її особиста свобода. Додаткові факультативні безпосередні об'єкти злочину: життя, честь і гідність людини тощо [9]. Ба більше того, погроза вбивством (ст. 129 КК України) як самостійний склад не є тяжким чи особливо тяжким злочином.

З огляду на викладене, а також із формулювання пункту 10 частини 1 статті 284 КПК України, де вжито такий порядок слів, як «...у вчиненні тяжкого чи особливо тяжкого злочину проти життя та здоров'я особи», було сформульовано відповідний авторський науковий висновок, датований 18 липня 2022 року, який скеровано у відповідь на звернення судді ККС Верховного Суду [10; 2, с. 123–128; 1, с. 15–18].

Підхід Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду до аргументації висновку щодо застосування положень п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України, який має місце у постанові від 13 лютого 2023 року у справі № 932/8842/20, виявився дещо відмінним. «Викладене у п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК поняття «злочину проти життя та здоров'я особи» охоплює не тільки злочини, передбачені в розділі II Особливої частини КК, а також включає й інші склади злочинів, у яких додатковим об'єктом посягання є життя та здоров'я особи. Під час вирішення питання про закриття кримінального провадження на підставі п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України необхідно виходити з інкримінованих фактичних обставин вчиненого кримінального правопорушення та враховувати, відповідно до положення ст. 12 КК, тяжкість відповідного злочину, об'єктом посягання (основним або додатковим) якого є життя та здоров'я особи. Якщо з огляду на приписи ст. 12 КК та санкцію відповідної кримінально-правової норми злочин із додатковим об'єктом посягання у виді життя та здоров'я особи є тяжким чи особливо тяжким, то він для застосування положень п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК охоплюється поняттям «тяжкого чи особливо тяжкого злочину проти життя та здоров'я особи» [12].

У випадку справи № 755/6538/19 ситуація видається дещо іншою. По-перше, погоджуємося, що логіка конструкції розділу XIII КК України є такою, що у ньому зосереджені кримінальні правопорушення, які вчиняються у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів, інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення, і родовим об'єктом злочинів розділу XIII Особливої частини КК України є «...суспільні відносини щодо забезпечення здоров'я населення від негативного впливу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, фальсифікованих лікарських засобів, отруйних, сильнодіючих речовин і одурманюючих засобів, біологічних агентів і токсинів, радіоактивно забрудненої продукції, а також від поширення епідемій» [8, с. 104].

По-друге, відповідно до наявних позицій погляди на безпосередній об'єкт злочину, передбаченого статтею 307 КК України, «...можна виділити в такі основні підходи: 1) режим обігу (або суспільні відносини, що його регулюють) у сфері незаконного обігу наркотичних засобів; 2) безпека здоров'я населення; 3) режим обігу (або суспільні відносини, що його регулюють) у сфері незаконного обігу наркотичних засобів та безпека здоров'я населення (змішаний підхід)» [8, с. 110].

По-третє, підтримуємо думку про те, що вищезазначений третій підхід (змішаний підхід) найбільш повно окреслює основний безпосередній об'єкт злочину за ст. 307 КК України. «Підкреслюючи, що безпосередній об'єкт злочину має перебувати у площині родового об'єкта, пропонуємо ним вважати суспільні відносини у сфері убезпечення здоров'я населення від шкідливого впливу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Такі відносини охоплюють і регулювання обігу цих засобів» [8, с. 110].

По-четверте, у розглядуваному злочині можна також виділити факультативні об'єкти. «Так, за частинами 2 та 3 ст. 307, де встановлено відповідальність за дії, передбачені ч. 1, вчинені із залученням неповнолітнього, малолітнього або щодо малолітнього, таким об'єктом є суспільні відносини, що забезпечують нормальний розвиток дітей; за ч. 2 ст. 307, де закріплено відповідальність за такі дії у місцях, що призначені для проведення навчальних, спортивних і культурних заходів, та в інших місцях масового перебування громадян, – громадський порядок; за ч. 3 ст. 307, де закріплено відповідальність за дії, передбачені ч. 1, вчинені організованою групою, таким об'єктом виступає безпека громадян, суспільства та держави від діяльності злочинних груп» [8, с. 110].

Висновок до першого питання. Родовим об'єктом злочинів розділу XIII Особливої частини КК України є «...суспільні відносини щодо убезпечення здоров'я населення від негативного впливу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів, прекурсорів, фальсифікованих лікарських засобів, отруйних, сильнодіючих речовин і одурманюючих засобів, біологічних агентів і токсинів, радіоактивно забрудненої продукції, а також від поширення епідемій» [8, с. 104].

Безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого статтею 307 КК України «...є суспільні відносини у сфері убезпечення здоров'я населення від шкідливого впливу наркотичних засобів, психотропних речовин. Такі відносини охоплюють і регулювання обігу цих засобів» [8, с. 110].

ПИТАННЯ 2. *Чи дійсно поняття «злочин проти ... здоров'я особи», вжите в нормі п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України, охоплює злочини проти здоров'я населення, передбачені в розділі XIII КК України (зокрема, у ст. 307)? [6].*

Беручи до уваги все вищезазначене, вважаємо, що з огляду на формулювання пункту 10 частини 1 статті 284 КПК України, де вжито такий порядок слів, як «...у вчиненні тяжкого чи особливо тяжкого злочину проти життя та здоров'я особи», вчинення злочину, передбаченого частиною 2 статті 307 КК України, не дозволяє застосувати для закриття цього кримінального провадження ту підставу, яка передбачена пунктом 10 частини 1 статті 284 КПК України («після повідомлення особі про підозру закінчився строк досудового розслідування, визначений статтею 219 цього Кодексу, крім випадку повідомлення особі про підозру у вчиненні тяжкого чи особливо тяжкого злочину проти життя та здоров'я особи» [7]).

Висновок до другого питання. З огляду на формулювання пункту 10 частини 1 статті 284 КПК України, де вжито такий порядок слів, як «...у вчиненні тяжкого чи особливо тяжкого злочину проти життя та здоров'я особи», вчинення злочину, передбаченого частиною 2 статті 307 КК України, не дозволяє застосувати для закриття цього кримінального провадження ту підставу, яка передбачена пунктом 10 частини 1 статті 284 КПК України.

Висновки. Безпосереднім об'єктом злочину, передбаченого статтею 307 КК України, є «...суспільні відносини у сфері убезпечення здоров'я населення від шкідливого впливу наркотичних засобів, психотропних речовин. Такі відносини охоплюють і регулювання обігу цих засобів» [8, с. 110].

Під час вчинення злочину, передбаченого частиною 2 статті 307 КК України, не застосовується для закриття кримінального провадження, розпочатого за його фактом (коли повідомлялося й про підозру) та підстава, яка передбачена пунктом 10 частини 1 статті 284 КПК України, оскільки варто свідчити й про вчинення тяжкого злочину проти здоров'я осіб [11].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Басиста І. В., Благута Р. І., Комісарчук Ю. А. Актуальні проблеми застосування кримінального процесуального законодавства : навчальний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 432 с. URL : <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5086>
2. Басиста І. В. Щодо застосування п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України у ситуації, коли необхідно вирішити питання щодо кримінального правопорушення, яке посягає на «два безпосередніх об'єкти», одним із яких є життя і здоров'я людини. *Кримінальна юстиція в Україні: реалії та перспективи* : матеріали круглого столу, 23 вересня 2022 року. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. С. 123–128. URL : <https://www.lvduvs.edu.ua/uk/library/materialy-naukovykh-konferentsii.html>
3. Вознюк А. А. Додатковий об'єкт злочину, передбаченого ст. 255 Кримінального кодексу України. *Науковий вісник НАВС*. 2015. № 4 (97). С. 21–30.
4. Науково-практичний коментар до статті 189 Кримінального кодексу України. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/KK004695>
5. Звернення судді Верховного Суду до членів Науково-консультативної ради при Верховному Суді у справі № 932/8842/20 із реєстраційним вхідним номером Верховного Суду 160/0/26-22 від 30.05.2022.
6. Звернення судді Верховного Суду до членів Науково-консультативної ради при Верховному Суді у справі № 755/6538/19 із реєстраційним вхідним номером Верховного Суду 417/0/26-23 від 03.11.2023.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 01.01.2024 № 4651-VI, підстава 3509-IX, 3513-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>
8. Мокляк С. В. Безпосередній об'єкт злочину, передбаченого ст. 307 КК України. *Питання боротьби зі злочинністю*. 2018. Випуск 35. С. 103–116. DOI : 10.31359/2079-6242-2018-35-1-103
9. Савченко А. В. Кваліфікація окремих видів злочинів : мультимедійний підручник. Тема 4. Кваліфікація злочинів проти власності / НАВС. 2016. URL : https://arm.naiiau.kiev.ua/books/kval-ok-zlochuniv-25-04-207/lectures/lecture_4.html
10. Басиста І. Щодо застосування п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України у ситуації, коли необхідно вирішити питання щодо кримінального правопорушення, яке посягає на «два безпосередніх об'єкти», одним із яких є життя і здоров'я людини : науковий висновок члена Науково-консультативної ради при Верховному Суді (на виконання звернення від судді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду у справі № 932/8842/20). 2022. 6 с. 18 липня.
11. Басиста І. Щодо застосування п. 10 ч. 1 ст. 284 КПК України у ситуації, коли необхідно вирішити питання про закриття кримінального провадження з цієї підстави за обвинуваченням у вчиненні кримінального правопорушення, відповідальність за яке передбачена частиною 2 статті 307 Кримінального кодексу України : науковий висновок члена Науково-консультативної ради при Верховному Суді (на виконання звернення від судді Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду у справі № 755/6538/19). 2023. 9 с. 25 листопада.
12. Постанова Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду від 13 лютого 2023 року в справі № 932/8842/20. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109075145>

REFERENCES

1. Basysta I. V., Blaguta R. I., Komissarchuk Yu. A. (2022). Aktualni problemy zastosuvannia kryminalnoho protsesualnoho zakonodavstva : navchalnyi posibnyk [Actual problems of the application of criminal procedural legislation : a study guide]. Lviv : Lviv State University of Internal Affairs. 432 p. URL : <https://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/5086> [in Ukrainian].
2. Basysta I. V. (2022). Shchodo zastosuvannia p. 10 ch. 1 st. 284 KPK Ukrainy u sytuatsii, koly neobkhidno vyrishyty pytannia shchodo kryminalnoho pravoporushennia, yake posiahaie na «dva bezposerednikh obiekty», odnym iz yakykh ye zhyttia i zdorovia liudyny [Regarding the application of Clause 10, Part 1, Art. 284 of the Criminal Procedure Code of Ukraine in a situation where it is necessary to resolve the issue of a criminal offense that encroaches on "two immediate objects", one of which is human life and health]. *Kryminalna yustytsiia v Ukraini: realii ta perspektyvy* : materialy kruhloho stolu, 23 veresnia 2022 roku. [Criminal justice in Ukraine: realities and prospects : materials

of the round table (September 23, 2022)]. Lviv : Lviv State University of Internal Affairs. Pp. 123–128. URL : <https://www.lvduvs.edu.ua/uk/library/materialy-naukovykh-konferentsii.html> [in Ukrainian].

3. Vozniuk A. A. (2015). Dodatkovyi ob'ekt zlochynu, peredbachenoho st. 255 Kryminalnogo kodeksu Ukrainy [An additional object of the crime provided for in Art. 255 of the Criminal Code of Ukraine]. *Naukovyi visnyk NAVS*. No. 4 (97), pp. 21–30 [in Ukrainian].

4. Naukovo-praktychnyi komentar do statti 189 Kryminalnogo kodeksu Ukrainy [Scientific and practical commentary on Article 189 of the Criminal Code of Ukraine]. URL : <https://ips.ligazakon.net/document/KK004695> [in Ukrainian].

5. Zvernennia suddi Verkhovnoho Sudu do chleniv Naukovo-konsultatyvnoi rady pry Verkhovnomu Sudi u spravi № 932/8842/20 iz reiestratsiinym vkhidnym nomerom Verkhovnoho Sudu 160/0/26-22 vid 30.05.2022 [Appeal of the judge of the Supreme Court to the members of the Scientific Advisory Council at the Supreme Court in case No. 932/8842/20 with the registration entry number of the Supreme Court 160/0/26-22 dated 30.05.2022] [in Ukrainian].

6. Zvernennia suddi Verkhovnoho Sudu do chleniv Naukovo-konsultatyvnoi rady pry Verkhovnomu Sudi u spravi № 755/6538/19 iz reiestratsiinym vkhidnym nomerom Verkhovnoho Sudu 417/0/26-23 vid 3.11.2023 [Appeal of the judge of the Supreme Court to the members of the Scientific Advisory Council at the Supreme Court in case No. 755/6538/19 with the registration entry number of the Supreme Court 417/0/26-23 dated November 3, 2023] [in Ukrainian].

7. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy. Dokument 4651-VI, redaktsiia vid 01.01.2024, pidstava 3509-IX, 3513-IX [Criminal Procedure Code of Ukraine. Document 4651-VI, edition dated 01.01.2024, basis 3509-IX, 3513-IX]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text> [in Ukrainian].

8. Moklyak C. V. (2018). Bezposerednii ob'ekt zlochynu, peredbachenoho st. 307 KK Ukrainy [The immediate object of the crime provided for in Art. 307 of the Criminal Code of Ukraine]. *Pytannia borotby zi zlochyntstiu*. Issue 35. Pp. 103–116. DOI: 10.31359/2079-6242-2018-35-1-103 [in Ukrainian].

9. Savchenko A. V. (2016). Kvalifikatsiia okremykh vydiv zlochyntiv : multymediini pidruchnyk z navchalnoi dystsypliny. Tema 4. Kvalifikatsiia zlochyntiv proty vlasnosti / NAVS [Savchenko A. V. Qualification of certain types of crimes : multimedia textbook on the educational discipline. Topic 4. Qualification of crimes against property / National Academy of Internal Affairs of Ukraine]. URL : https://arm.naiu.kiev.ua/books/kval-ok-zlochuniv-25-04-207/lectures/lecture_4.html [in Ukrainian].

10. Basysta I. (2022). Shchodo zastosuvannia p. 10 ch. 1 st. 284 KPK Ukrainy u sytuatsii, koly neobkhdno vyrishyty pytannia shchodo kryminalnogo pravoporushennia, yake posiahaie na «dva bezposerednikh ob'ekty», odnym iz yakykh ye zhyttia i zdorovia liudyny : naukovyi vysnovok chlena Naukovo-konsultatyvnoi rady pry Verkhovnomu Sudi (na vykonannia zvernennia vid suddi Kasatsiinoho kryminalnogo sudu u skladi Verkhovnoho Sudu u spravi № 932/8842/20) [Scientific opinion of a member of the Scientific Advisory Council at the Supreme Court, Doctor of Law, Professor Iryna Basysta "Regarding the application of Clause 10, Part 1, Art. 284 of the Criminal Procedure Code of Ukraine in a situation where it is necessary to resolve the issue of a criminal offense that encroaches on "two immediate objects", one of which is human life and health" (in response to an appeal from a judge of the Criminal Court of Cassation as part of the Supreme Court in case No. 932/8842/20)]. 07/18/2022. 6 p. [in Ukrainian].

11. Basysta I. (2023). Shchodo zastosuvannia p. 10 ch. 1 st. 284 KPK Ukrainy u sytuatsii, koly neobkhdno vyrishyty pytannia pro zakryttia kryminalnogo provadzhennia z tsiiei pidstavy za obvynuvachenniam u vchynenni kryminalnogo pravoporushennia, vidpovidalnist za yake peredbachena chastynoiu 2 statti 307 Kryminalnogo kodeksu Ukrainy : naukovyi vysnovok chlena Naukovo-konsultatyvnoi rady pry Verkhovnomu Sudi (na vykonannia zvernennia vid suddi Kasatsiinoho kryminalnogo sudu u skladi Verkhovnoho Sudu u spravi № 755/6538/19) [Scientific opinion of a member of the Scientific Advisory Council at the Supreme Court, Doctor of Law, Professor Iryna Basysta "Regarding the application of Clause 10, Part 1, Art. 284 of the Criminal Procedure Code of Ukraine in a situation where it is necessary to resolve the issue of closing criminal proceedings on this basis on the charge of committing a criminal offense, the responsibility for which is provided for in part 2 of Article 307 of the Criminal Code of Ukraine" (in response to an appeal from a judge of the Criminal Court of Cassation as part of the Supreme Court in case No. 755/6538/19)]. 25.11.2023. 9 p. [in Ukrainian].

12. Postanova Obiednanoi palaty Kasatsiinoho kryminalnoho sudu u skladi Verkhovnoho Sudu vid 13 liutoho 2023 roku v spravi № 932/8842/20 [Resolution of the Joint Chamber of the Criminal Court of Cassation as part of the Supreme Court dated February 13, 2023 in case No. 932/8842/20]. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109075145> [in Ukrainian].

I. V. Basysta, B. V. Shchur. REGARDING THE APPLICATION OF CLAUSE 10, PART 1, ARTICLE 284 OF THE CRIMINAL PROCEDURE CODE OF UKRAINE IN THE SITUATION WHEN IT IS NECESSARY TO RESOLVE THE ISSUE OF CLOSING CRIMINAL PROCEEDINGS ACCUSED OF A PERSON OF COMMITTING A CRIMINAL OFFENSE, FOR WHICH THE RESPONSIBILITY IS PRESCRIBED PART 2 OF ARTICLE 307 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE

This research is devoted to the problem of scientific interpretation of the norms specified in Article 307 of the Criminal Code of Ukraine, as well as Clause 10 of Part 1 of Article 284 of the Criminal Procedure Code of Ukraine. The legislator has clearly defined that the specified grounds for closing criminal proceedings do not apply in the case of crimes that are serious or particularly serious and encroach on such values as the life or health of a person. For this purpose, first of all, it is necessary to find out whether the illegal acquisition, storage for the purpose of sale, as well as the illegal sale of narcotic drugs (Article 307 of the Criminal Code of Ukraine) is a criminal offense, in particular against the health of a person. That is, it is necessary to find out whether a person's health is the object of this criminal offense.

The author's conclusion is argued that the commission of the crime provided for in part 2 of Article 307 of the Criminal Code of Ukraine does not allow the use of the grounds provided for in Clause 10 of Part 1 of Article 284 of the Criminal Procedure Code of Ukraine to close the criminal proceedings initiated on its fact (when the suspicion was also reported). So how should one talk about the commission of a serious crime against the health of persons.

Key words: *life and health of a person, serious crime, especially serious crime, serious crime against the health of persons.*

Стаття надійшла до редакції 7 березня 2024 року